

FORSSAN SEUDUN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄ

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS
2023**

Sisällys

Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja toiminta	2
Lähtökohdat.....	2
Tarkastuslautakunnan kokoonpano	2
Tarkastuslautakunnan toiminta.....	3
Tarkastuslautakunnan kokoukset 2023-2024.....	3
Edellisen vuoden arviointikertomus	4
Tarkastuslautakunnan aloituskokous 2023 (tarkastuslautakunta 17.8.2023).....	4
Sairaalakiinteistöön tutustuminen (tarkastuslautakunta 19.10.2023).....	4
Kuntayhtymän purkautuminen	5
Kuntayhtymän talous tilikaudella 2023	6
Lopuksi.....	6

FORSSAN SEUDUN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄ

Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja toiminta

Lähtökohdat

Kunnan tai kuntayhtymän tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain (121 §) mukaan mm.

- *arvioida, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.* Tuloksena on tarkastuslautakunnan yhdessä hyväksymä arviointikertomus. Kuntalaki antaa tarkastuslautakunnalle lain puitteissa vapauden itse päättää arvioinnin laajuudesta ja menettelytavoista.
- *valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat*
- *arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää*
- *valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta ja saattaa ilmoitukset yhtymäkokoukselle tiedoksi.* Sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän www-sivuilla.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Lautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat yhtymäkokouksen (22.9.2021 § 31) valitsevat henkilöt:

Jäsen	Kokoukset v. 2023 + 2024 (yht. 6 + 3 kertaa)
Pasi Vikman, puheenjohtaja, Forssa (hvj Janne Vuorenmaa, Hannu Rekunen 13.12.23 alkaen)	6/6 + 3 kokousta v. 2024 -
Minna Lax, Jokioinen (hvj Niina Stenberg)	6/6 + 3 kokousta v. 2024 -
Hannu Mustonen, Humppila (hvj Reetta Räsänen)	6/6 + 1 kokousta v. 2024 -
Jarkko Koivula, Tammela (hvj Veija Bergström)	6/6 + 3 kokousta v. 2024 -
Elina Hirvonen (hvj Virve Saarikoski)	3/6 + 1 kokousta v. 2024 -
Riitta Lehtinen, Somero (hvj Ismo Valve)	3/6 + 3 kokousta v. 2024 2 (2023)

Lautakunta on kokoontunut vuoteen 2023 kohdistuvaa arviointia varten 3+3 kertaa (3/2023 ja 3/2024).

Janne Vuorenmaalle myönnettiin ero luottamustehtävästä yhtymäkokouksessa 13.12.2023. Yhtymäkokous valitsi samassa kokouksessa Forssan kaupungin esityksestä Hannu Rekusen Pasi Vikmanin henkilökohtaiseksi varajäseneksi jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi.

Hyvinvointikuntayhtymän tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana Minna Ainasvuori (JHT, HT) sekä Sari Isaksson 8/2023 alkaen. Tilintarkastaja on raportoinut tilintarkastustoiminnasta tarkastuslautakunnalle ja antanut tilintarkastuskertomuksen yhtymäkokoukselle. Tilintarkastaja on osallistunut vuoden 2023 arvioinnin osalta kolme kertaa tarkastuslautakunnan kokoukseen.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointityötään hyväksymänsä arviointisuunnitelman mukaisesti. Arviointityö on keskittynyt hallintoon, taloudenpitoon sekä kiinteistöjen käytön ja kunnan seurantaan.

Lautakunnan pääasiallisena työskentelytapana on ollut viranhaltijoiden ja asiantuntijoiden kuuleminen lautakunnan päätösten mukaisesti sekä laadittuihin raportteihin tutustuminen. Asiantuntijoita ja tilintarkastajaa on kuultu pääosin etänä ja lautakunnan kokoukset on pidetty hybridimuotoisina.

Lautakunnalla on ollut tehtävänsä suorittamiseksi käytettävissään yhtymähallituksen ja yhtymäkokouksen pöytäkirjat, tilinpäätösasiakirjat sekä tilintarkastajalta saadut tilintarkastusraportit.

Tarkastuslautakunnan työssä on poikkeuksena aikaisempaan otettu huomioon muutos kiinteistökuntayhtymäksi. Lisäksi peruskunnat ovat päättäneet purkaa tarpeettomana pitämänsä kiinteistökuntayhtymän mahdollisimman pian eli vuoden 2023 loppuun mennessä.

Tämän vuoksi tarkastuslautakunnan päätehtäväksi on siten käytännössä muodostunut kuntayhtymän purkuprosessin seuraaminen ja pyrkiä varmistumaan siitä, että päätösprosessi on kuntayhtymän kiinteistöjen ja varallisuuden kannalta tarkoituksenmukainen ja kuntalain määräysten mukainen. Tarkastuslautakunnan työ on nähtävästi päättymässä säädettyä aikaisemmin.

Tarkastuslautakunnan kokoukset 2023-2024

- 17.8.2023 Yhtymäjohtajan kuuleminen
Tilintarkastajan esittäytyminen ja tarkastussuunnitelma v. 2023
Lautakunnan arviointisuunnitelma/syysyn 2023 arviointikohteet
- 19.10.2023 Tutustuminen sairaalakiinteistöön
Yhtymäjohtajan kuuleminen
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus v. 2022
Sidonnaisuusilmoitukset
- 19.12.2023 Tilintarkastajan katsaus
Yhtymäjohtajan katsaus
Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu
- 27.3.2024 Yhtymäjohtajan kuuleminen
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus v. 2023
- 24.4.2024 Yhtymäjohtajan kuuleminen
Tilintarkastajan katsaus
Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 2023
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus v. 2023
Vahvistusilmoituskirje tilintarkastajalle

7.5.2024 Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 2023
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus v. 2023
Vahvistusilmoituskirje tilintarkastajalle

Edellisen vuoden arviointikertomus

Lautakunnan arviointikohteena v. 2022 oli talouden ohella palvelualueet muuttuvassa toimintaympäristössä, henkilöstö sekä työhyvinvointi.

Vuosi 2022 oli Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän viimeinen toimintavuosi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäjänä ja tuottajana. Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. FSHKY jäi jatkamaan kiinteistökuntayhtymänä.

Tilikauden 2022 taloudellinen tulos oli edellistä tilikautta heikompi tilikauden alijäämän ollessa -5,1 milj. euroa. Muutostalousarvion mukaan tilikauden 2022 arvioitiin jäävän n.3,4 milj. euroa alijäämäiseksi. Tilikausi toteutui kuitenkin huomattavasti muutettua talousarviota alijäämäisempänä tuloksen ollessa 1,7 milj. euroa muutostalousarviota heikompi. Yhtymän taseen kertyneet alijäämät ovat tilikauden 2022 jälkeen -3,62 milj. euroa.

Lautakunta totesi, että ei voida olla tyytyväisiä viimeisen varsinaisen toimintavuoden taloudelliseen tulokseen. Kriittistä huolimatta tarkastuslautakunnan arvio on, että olemme onnistuneet palvelemaan kuntayhtymämme asukkaita kelvollisesti sosiaali- ja terveystalouden järjestelyissä. (27.4.2023 allekirjoitettu arviointikertomus)

Yhtymähallitus on kokouksessaan 25.9.2023 (§ 33) käsitellyt vuoden 2022 arviointikertomuksen huomiot yhtymäkokouksen pyynnön mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan aloituskokous 2023 (tarkastuslautakunta 17.8.2023)

Yhtymäjohtaja Tasala totesi kiinteistökuntayhtymän taloustilanteen olevan kohtuullinen, sillä Oma Hämeeltä saatavat vuokratulot riittävät hyvin kulujen kattamiseen.

Kuntayhtymän talouden kokonaiskuvan hahmottaminen on muutoin ollut ongelmallista vuokraustoimintaa käynnistettäessä, sillä kuntayhtymän sote-toimintojen mukana koko entinen henkilökunta siirtyi Oma Hämeelle.

Kuntayhtymän purkaminen on samoin työllistänyt yhtymäjohtajaa, sillä sairaalakiinteistön tasearvojen lisäksi on selvitetty kiinteistöjen kuntoa, korjaustarvetta ja markkinahintaa konsulttiyhtiön avulla. Sairaalakiinteistöä rakennuksineen on ajateltu myytäväksi Oma Hämeelle tai jollekin yksityiselle toimijalle parhaalla mahdollisella hinnalla. Samalla peruskunnissa olevan terveyskeskukset on ollut tarkoitus siirtää peruskunnille niiden kirjanpitoarvoistaan. Kuntayhtymän purkamiseen ja myyntiin liittyvät neuvottelut jatkuvat peruskuntien, Oma Hämeen, konsulttien ja kiinteistökuntayhtymän välillä.

Sairaalakiinteistöön tutustuminen (tarkastuslautakunta 19.10.2023)

Tarkastuslautakunta tutustui kokouksessaan sairaalakiinteistöön yhtymäjohtaja Kari Tasalan ja tekninen päällikkö Risto Leinosen johdolla.

Forssan sairaalan kiinteistökokonaisuuteen kuuluu useita eri-ikäisiä rakennuksia, joista osa on

huolto- ja toimistokäytössä. Suurin osa rakennuskompleksin yli 18.000 neliömetrin suuruisesta pinta-alasta on kuitenkin sairaala- ja poliklinikkakäyttöä ym. palvelevassa toiminnassa.

Sairaalakiinteistön rakennusten kuntoa ja käyttökelpoisuutta erilaisiin toimintoihin on viime aikoina arvioitu perusteellisesti, sillä Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä ja hyvinvointialue Oma Häme ovat kummatkin selvittäneet osaltaan sairaalakiinteistön keskinäistä kauppaa. Konsultit ovat tutkineet perusteellisesti sairaalakiinteistön rakennusteknistä kuntoa ja sen käyttömahdollisuuksia tulevaisuuden terveyden- ja sairaanhoitoon. Kyse on siten osa Lounais-Hämeen alueellisen terveydenhuollon järjestelystä ja Oma Hämeen valitsemasta alueellisesta strategiasta.

Tarkastuslautakunta viittaa kiinteistöjen tilanteesta saatuun konsulttiselvitykseen, mutta päällimmäiseksi tuntuksi jäi, että kiinteistön rakennuksista on pidetty vuosien varrella hyvää huolta ja niiden kuntoa voi luonnehtia jopa uutta vastaavaksi (Korkeavaha) tai ainakin hyväksi. Tähän nähden kaikki rakennukset soveltuvat edelleen hyvin kaikenlaiseen terveyden- ja sairaanhoitoa palvelemaan toimintaan.

Toisekseen tarkastuslautakunta korostaa, että sairaalakiinteistön huolto- ja korjaustoiminta on perustunut pitkäjänteiseen suunnitteluun siten, että korjauksia on tehty jatkuvan kiinteistöjen tilan arvioinnin perusteella. Ilman jatkuvaa seurantaa rakennusten kunto ei pysy hyvänä, vaan voidaan päätyä jopa uudisrakentamiseen.

Tulevaisuuden suosituksena tarkastuslautakunta toteaa, että sairaalakiinteistön tulevasta omistajasta ja rahatilanteesta huolimatta, on edullisempaa pitkällä aikavälillä huolehtia suunnitelmallisesti rakennusten huolto- ja korjaustoimenpiteistä oikealla ajallaan.

Kuntayhtymän purkautuminen

Kuntayhtymän osakaskunnat ovat päättäneet purkaa vuoden 2023 loppuun mennessä Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän. Syksyn aikana neuvottelut kuntien kesken on saatu päätöksentekovaiheeseen ja on periaatteessa päästy sopuun rahanjaosta ja terveysasemien sekä sairaalan kohtalosta. Terveysasemat palautunevat peruskunnille tasearvoistaan. Neuvonpitoa on käyty lähinnä sairaalakiinteistön kohtalosta ja siitä onko hyvinvointialue Oma Häme ostamassa sen jollain hyväksyttävällä hinnalla. Kiinteistön käyttö- tai tasearvolla on tietenkin merkitystä kauppaa hierottaessa, mutta lähinnä kyse on tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan alueellisen terveydenhuollon turvaamisesta pidemmällä aikajanelalla. Sairaalan kohtalo selvinnee pikapuoliin sen jälkeen, kunhan valtiovarainministeriö/STM on ensin päättänyt hyvinvointialueen lainanottovaltuudesta sairaalakauppaan.

Vuodenvaihteessa oman hyvinvointikuntayhtymämme toiminta on jatkunut kiinteistö kuntayhtymänä. Omistajakuntien ja FSHKY:n kesken laadittu purkusopimus on allekirjoitettu vasta 12.3.2024, joten kuntayhtymän toiminta jatkuu toistaiseksi. Purkusopimuksen jälkeen on käytännössä vielä siirrettävä terveyskeskuskiinteistöt peruskunnille ja sovittava sairaalakauppa lopullisine ehtoineen sekä annettava loppuselvitys.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on lausunnollaan 14.11.2023 antanut täytenä yllätyksenä ohjeen ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen kirjaamisesta jäsenkunnan kirjanpitoon vuodelle 2023 kuntayhtymän arvon ja kunnan peruspääoman muutokseksi. Lausunnon mukaan Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän taseesta poistuu 7,4 miljoonaa euroa velkoja ja samalla sen peruspääoma kasvaa saman summan. Kirjanpitomenettelyn perusteena oli 8,3 miljoonan euron lomapalkkavelan ja 0,9 miljoonan euron arvoisen irtaimiston vastikkeeton siirto Oma Hämeelle. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän päätöksenteolle ei kirjanpitolautakunnan lausunnosta

enää aiheudu tässä vaiheessa isoja ongelmia, mutta omien peruskuntiemme tilanne on aivan toinen. Kukaan ei ole etukäteen osannut ennakoida tällaista lopputulosta.

Kuntayhtymän talous tilikaudella 2023

Kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmat eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen nähden, koska toiminta muuttui 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen järjestämisestä kiinteistöjen hallintaan ja vuokraukseen.

Talousarvio oli laadittu kiinteistön hallintaan ja vuokraustoimintaan perustuen ja tilikaudelta 2023 arvioitiin jäävän ylijäämää 479 tuhatta euroa. Talousarviossa ei ollut varauduttu siihen, että hyvinvointialueelle siirtyneistä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluista tuli vielä vuoden 2023 aikana joitakin tuottoja sekä kululaskuja. Tilikauden 2023 ylijäämäksi muodostui 303 tuhatta euroa.

Kiinteistönvuokraustoiminnasta kertyneet tuotot olivat 4,8 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat hieman talousarviota suurempina. Sitovaksi eräksi oli talousarviossa määritelty toimintakate, mikä ylittyi 166 tuhannella eurolla (8,3 %) johtuen siitä, että tilikaudelle kirjautui vielä päättyneen toiminnan kuluja. Kiinteistön vuokraustoiminnan tuotot ja kulut pysyivät talousarviossa. Investointeja ei ollut budjetoitu eikä niitä myöskään toteutunut. Rahoitustuloja ja -menoja ei ollut budjetoitu, mutta tuloja kertyi 36 tuhatta euroa.

Yhtymän taseeseen 31.12.2023 on kertynyt alijäämää 3,3 miljoonaa euroa. Yhtymällä ei ole rahalaitoslainoja eikä sillä ole enää vuokravastuita palvelutoiminnan siirryttyä pois.

Lopuksi

FSHKY:n taloudellinen toiminta kiinteistökuntayhtymänä vuonna 2023 on ollut vakaampaa ja paremmin ennakoitavaa kuin aikaisemmin. Lisäksi valtiovalta varmisti sote-kiinteistöille hyvät siirtymävaiheen vuokratuotot anteliaalla neliöhinnalla. Näin ollen myös FSHKY:n tilinpäätös osoittaa yli 302.000 euron ylijäämää. Tosin yli 478.000 euron talousarvion ylijäämästä jäätiin erinäisten kiinteistökorjausten vuoksi. Tilikauden tulokseen voinee olla tyytyväinen varsinkin, jos tulosta verrataan edellisen tilikauden 5,1 miljoonan euron alijäämään kuntayhtymän silloisten sote-toimintojen aikakaudelta.

Kiinteistökuntayhtymän purkuprosessi on nyt saatu käyntiin, mutta se voi viedä enemmän aikaa, kun on suunniteltu. Kaikki päätökset joudutaan hyväksyttämään peruskunnissa ja esimerkiksi sairaalakiinteistön myynti riippuu Oma Hämeen rahoituksesta. Ennen valtiovarainministeriön myöntämää lainanottovaltuutta ei sairaalan lopullista kauppakirjaa saada allekirjoitettua. Onneksi sentään terveyskeskusten siirto peruskunnille on edennyt kevään edetessä.

Voidaan todeta, että vuosi 2023 on ollut FSHKY:n osalta eräänlainen väli vuosi tilapäisenä kiinteistökuntayhtymänä. Tarkastuslautakunta valmistautuu siten antamaan osaltaan lopputilityksen jälkeisen arviointikertomuksen kuntayhtymän purusta ja sen vaiheista.

Kiitämme yhteistyöstä.

Forssassa 7. päivänä toukokuuta 2024

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunta

Pasi Vikman

Elina Hirvonen

Hannu Mustonen

Minna Lax

Jarkko Koivula

Riitta Lehtinen